

de Vilkaar. Jeg skal imidlertid ikke forbyde mig videre i denne Betragtning, da det jo henhører under de almindelige Spørgsmaal, som ere blevne forhandlede ved denne Sags første Behandling; kun to Bemærkninger skal jeg endnu tilføje; den ene er den, at naar der er bemærket, at man ved at sælge en Eiendom, udsætter sig for, naar den betales høit, hurtigt at faae den tilbage i forringet Tilstand, fordi Kjøberen ikke kan bestaae, saa gjælder det samme for Forpagtningens Vedkommende, da Forpagteren heller ikke kan staae sig ved at give en større Afgift og, naar det er Tilfældet, vil levere Eiendommen tilbage i en ringere Tilstand, end da han modtog den; jeg seer imidlertid ikke nogen væsentlig Grund deri, men vil snarere sige, at ved at handle finder altid en større eller mindre Udbetaling Sted. Jeg er ved denne Sag gaaet ud fra de samme Summer, som Monarchiet forlanger, naar det sælger, naturligviis med de nødvendige Forandringer, der følge af de særlige Forhold, nemlig Udbetaling af en Femtedeel af Kjøbesummen; altsaa vinder man denne Sum, naar man tager Eiendommen tilbage, og man vil derved sættes istand til at bringe Eiendommen tilbage i den tidligere Tilstand.

Jeg tilstager, at naar jeg seer Sagen ikke faa meget fra Stiftelsens Standpunkt som fra et almindeligt politisk Standpunkt, saa er det ikke godt, at den Slags Eiendomme ere i den døde Haand, men saa er det godt, at Jordbruget er saa meget som muligt i den frie Haand. Seet fra Stiftelsens Standpunkt skal jeg villig indrømme, at der er en vis Betryggelse i Kornindtægten, og derfor er der ogsaa foreslaaet en saa betydelig Afgift, som steet er i Lovforslaget, en Afgift, der er saa betydelig, at man søger den nedsat ved et Endringsforslag. Det forekommer mig imidlertid, at den foreslaaede Nedsættelse dog er noget for stærk. Dersom den ærede Forslagsstiller havde villet forhandle med mig om dette Spørgsmaal, kunde vi maastee være blevne enige om nogen Nedsættelse, men det her foreslaaede er for stærkt. Jeg lægger imidlertid ikke i den Grad Vægt paa det, saa at hvis Thinget skulde komme til den Anskuelse at vedtage Nedsættelsen af Afgiften til det foreslaaede Beløb, vil jeg ikke

deri see nogen Forhindring for at Loven kunde komme ud. Det forekommer mig imidlertid, at den ærede Rigsdagsmand i sine forskjellige Raisonnementers udelod en Deel for at kunne komme til det forønskede Resultat. Han anslog saaledes Agerjorden til 200 Tdr. Land, men han burde da ogsaa have taget Engen i Betragtning; naar vi lade Ager og Eng følges ad, faae vi henved 350 Tdr. Han burde dernæst ogsaa tage i Betragtning, at der er temmelig betydelige Huuslodder, hvoraf Noget drives under Gaarden, saa at i det Hele taget vil Ager og Eng ikke nærme sig langt fra 400 Tdr. Dernæst har den ærede Rigsdagsmand overseet een Ting, nemlig de 47 Tdr. Land Skov; denne lille Skov, som følger med Jorderne, har sin store Betydning; man kan ikke sammenligne den Afgift, der laae paa Sory Ladegaard, med den Afgift, der nu ligger paa Mørup, og sige, at den nye Canon, paa den sidstnævnte Gaard, skal rette sig efter det Resultat, der udkommer ved en saadan Sammenligning; thi her kommer en ny Værdi til, og det er Skoven. At Eiendommen, naar den afhændes, ikke skulde kunne afgive tilstrækkelig Sikkerhed for Udbetelsen af den ved det foreliggende Lovudkast fastsatte Canon, som, naar alle Deelserne beregnes til Byg, vil andrage omtrent 7 Skpr. Byg pr. Td. Land, at Jorderne ikke skulde kunne afgive Sikkerhed for dette Beløb, troer jeg er Noget, der ikke vil indtræde.

I det jeg altsaa ikke skal erklære mig absolut imod noget af de stillede Endringsforslag, maa jeg dog fravaade deres Vedtagelse; hvis det af de tvende ærede Medlemmer (Mourier-Petersen og Rosenørn) stillede Endringsforslag vedtages af det ærede Thing, vilde jeg, i Overensstemmelse med hvad jeg allerede har httret, deri see, at det ærede Thing i det Væsentlige tiltraadte de Anskuelser, som ere fremsatte af de ærede Forslagsstillere, og forsaavidt det af den ærede Rigsdagsmand (Gad) stillede Endringsforslag maatte vinde Thingets Billigelse, vil jeg rigtignok see til tredie Behandling at faae nogen Forhøielse tilveiebragt i den deri ommeldte Canon.

Øvstgaard: Efter den Belvillie, hvormed det ærede Thing ifjor vedtog et lignende